

(1)

Zápisky B.Čenského psané ve váz.sešitě osmer.formátu na obchod.
papíře. Na titul.straně je napsáno:

|| "Čenských rodinná kronika, již vypravuje Bedřich Čenský dle sebra-
ných zápiskův bratra Ferdinanda Čenského, c.a k.setníka a profe-
sora české řeči a literatury na vojen.akademii v Nov.Městě za Vídní
Ve Strakonících na den sv.Josefa 1.P. 1906. "

V úvodu zmiňuje se pak o dopisu bratra Ferd., který mu r.1874 oznamuje, že
začal sestavovati kroniku rodiny naší "napíši vše, jak jsem svým časem jak
dědečkem Karlem, a strýcem Antonínem zpraven byl"/tolik Ferdinand v dopise/
V dalším ^{Bedřich} lituje, že po této kronice není stopy, ač v manuálu, který
nalezl jsou poznámky, že to a to do kroniky bylo přepsáno. Odhodlává se te-
dy k sepsání této rodinné památky sám, ač vidí, že dosti obtíží se dostaví...

I. zde píše o původu rodu, že vypátral, že Čenských byl okolo r.1740
dosti velký dvůr ve Stupčicích blíže Miličína. Tam prý hospo-
dařil dlouhá léta otec praděda jeho Františka Č. píše doslova:

"Prapraděd můj, jehož jméno křestní s jistotou nevím, měl, jak mi
strýc můj Antonín Čenský kožišník/pozn.Váš praděd!/ v Načeradci
vypravoval, tři syny, z nichž jeden Josef, druhý František se na-
zýval. Mimo těchto tři synů byly ještě tři dcery"

dále píše, že po dospění dětí prodal dvorec a jmění mezi děti roz-
dělil. Josef se stal sládkem, na Zderaze v Praze měl nákladnický
dům a z té rodiny pochází onen Čenský, jenž byl 1830-63 poštmistrem
v Nēm.Brodě. František ^uzakopil si dvůr v Daměnicích a oženil se
s Annou. Měli více dítek, mezi nimi byl děd Karel. Dále píše:

"Nemohl jsem více vypátrat, jsa již na páté pokolení odkázán, určitěj-
ší jest, co o svém dědečkovi Karlu vím. Narodil se r.1771/?/v Damě-
nicích a jsa 20 roků stár přiženil se do Načerdce^a, pojmu v r.1791 za
manželku Marii Hálovou, která též v jeho stáří byla. Dostal s ní věnem
dům č.4 i se všemi pozemky.....až na dnešní ^{cas} domu říká se domu to-
mu "u Hálu".--V dalším popisuje podrobně dům a světnici, kde děd bý-
val za dlouhá léta svého výměnku.

"Dědeček Karel byl postavy malé, svalovité, česká prostomyslnost, přímost, a upřímnost jemu z očí zírала. Kdyžkoliv promluvil, pohrával mu ustávičný úsměv na rtech. Mluvil pomalu, poslední slabiku slov nebo věty poněkud prodlužuje, jak to vůbec zvyk obyvatel té krajiny." dále píše, jak byl zvolen měšťaností, ale vzdal se úřadu, byl prý velmi vlídný a smířlivý povahy.

"Choť jeho Marie, naše babička byla skoro o něco větší nežli dědeček Karel, osobička to roztomilá, vlídná, dojemná, upřímná k nám vnoučatům, asi taková, jak nám Božena Němcová svou "Babičku" mistrně byla nakreslila. Já k ní lnul láskou šťastného dítěte jako k matce své. Nikdy, nikdy ani jedinkého zlého slova nevyšlo z úst jejích Manželství bylo šťastné, žádnými strastmi kalené. Dětek měli devět:

Josef - nejstarší vyučil se tělnocovství a zůstal co dědic v domě, měl syny Jana, Karla a dceru Josefku. Zemřel 1868 ve stáří 75 let.

Vojtěch - druhý syn byl Koželuhem, oženil se v Načeradci a zemřel asi 42 let starý v roce 1838 zanechav dítkám dole ve městě hospodářství, jež držel syn Karel, druhý - Antonín vyučen obuvníkem později takřka oslepl

František nar. r. 1796 byl zámečnickem a přiženil se do Čechtic do hospodářství č. 30, pojav za manželku Barboru Růžkovou s níž měl syna Františka a dceru Marii. Strýc Fr. zemřel r. 1871. Syn téhož František převzal dům, oženil se, ale záhy zemřel. Dcera Marie byla provdána za mlynáře někde na Benešovsku.

Čtvrtý z dítek dědečkových byl náš drahý tatínek

Jan Čenský, majitel hospodářství č. 6, barvířský mistr a držitel velkoskladu tabáku v Čechticích. Narodil se 28. listopadu 1798 v Načeradci, zemřel dne 8. září v Čechticích jsa starý r. 57, zanechav naši četnou rodinu, sice deset nezaopatřených dítek.

Antonín z pěti synů nejmladší nar. 1804 byl kožišníkem vyučen, své hospodářství měl přes dvůr od dědečka, byl též povahy jako dědeček a zvláště velice podoben otci našemu. Rodinu měl také čtenější, jichž jmenovati nevím. Zemřel roku 1874.

Josefa - provdaná Kadlovská majíc své hospodářství ^{za} ~~u~~ kostelem, zemřela co poslední člen dědečkovy rodiny v roce 1877.

Marie - nejmladší dcera, roz. 1810 provdala se za Jana Halašku, zámožného měšťana v Načeradci. Manželství zůstalo bezdětné. Ovdověla r. 1853, když strýc Halaška byl osudnou náhodou v Praze Nuslích povozem k smrti přejat a za dva dny zemřel. Provádala se podruhé za Jana Šlabého, ale zemřela již r. 1856.

Dvě dítek syn za půl roku a dcera za dva měsíce po narození zemřelo.

Dům přešel tuším po smrti strýce Josefa na jeho syna Františka, ženatého s dcerou Fr. Brůny zámečníka v Nač. Frant. brzy zemřel, vdova se provdala a tak dům ~~XXXXXX~~ přešel do cizích rukou. (2)

II. Otec náš Jan Čenský.

II. v tomto oddíle zmiňuje se obšírně o otci, o jeho cestách za barvířským řemeslem po cizině. To chce přímo si to přečíst.

Jinak žádná data v "kronice" nejsou, ostatek je vyplněn vyprávěním, vzpomínkami a přepisem pověsti, jak ji slýchal o

Jeníkovi a Blaníku, dále líčení cesty s otcem, kterou konal Bratr Ferdinand do Načeradce na pouť. To je pěkně podáno a zajímavé.

Dále je jeden zápisník, v němž píše B.Č. více o sobě a bratrovi, to si budete musít pak podrobně přečíst. Já cituji pro dokreslení Bedřichova životopisu z jeho zápisků toto:

"Otec nebyl ve stavu bych mohl studovat a tudíž řečeno, že půjdu do učení kupeckého! O kéž by byl tatínek nikdy na onu myšlenku nepřišel a mě v ono kupčení, kterýmž jsem byl protivníkem nedal! Vše jiné zdá se mně pro toho, který nemůže kapitálem svou živnost jistiti. Rádnějším, pravím, "lépe ševcem býti"!

/pozn. Bedřich chodil v Praze do Budečské školy pod ředitelem Amerlingem a bydlil s Ferdinandem a sestrou Luisou v Kamzíkově uličce č. 543 ve III. p. / - po zatčení bratřine byl se stolicem Konec.

Dne 4. října 1852 přivezl mě otec do Jihlavy ke kupci Janu Pfeifferovi do učení. Zde jsem měl 5 let co učedník prodlít! Kteraký to byl nesmysl pět roků učení takového, že po 23 letech po nichž tyto řádky píši, neznám podobných zvyků u kupce, jako mně se náhodou trefilo. Jsa slabé podstaty od jakživa byl jsem zde zapřáhnut ku práci, jež mnohé zvíře se zdráhá podstoupiti! Bůh je svědek - 6 centů nákladu vloženo na těžký žebřinový tahací vozík, který jsem jsa 13 roků stár táhl 1 hodinu cesty - totiž do mlýna na Pančavě u Jihlavy zvaný. Ze sklepů ustavičně 4-5 dní vodu pumpoval, hnůj převážel do druhého domu, naplňování a vážení sta a sta centů sádry či soli ročně, zimní doby od časně rána do 10 hodin večer v ustavičném pohánění a pak do komory prkenné, která kdysi za soukenickou sušírnu sloužila, kde rozbitá, olovem tabulkovaná okna a kamenné futro u dveří a žádná kamna - spát! Kde pán náš sobě v teple hověl, mrzl jsem se svým starším ~~bratrem~~ spoludruhem Josefem Brichtou v komoře. ----- atd.

v r. 1857 dostal u Pfeiffra za vyučenou, pak pracoval u obchodníka Krásky v Široké ulici, pak ještě někde, až byl vyzván z domova, aby převzal dům a zařídil si obchod. *to zohlednil za nestřetnou myšlenku.*